

DIARI CATALÀ

POLITICH Y LITERARI.

ANY

I

ER.

BARCELONA. — DIVENDRES 6 DE JUNY DE 1879.

NÚM. 34.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ. — CARRER DE FERNANDO

VII. NÚM. 32. 1^{er}SERRA, 1er DIPÓSIT COMERCIAL.

CORPUS SANTÍSSIMA TRINITAT

BARCELONA. . . un mes.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.

FORA. . . un trimestre.

5 RALS.

ESTRANGER (unió postal)

SO. . . un trimestre.

20 RALS.

AMÉRICA

un trimestre 40 RALS.

id. id.

S. JUST.

id. id.

S. JUST.

BOTLLETI METEOROLÒGICH DEL DIA 6 DE JUNY. — OBSERVACIÓNS DEL DIA ANTERIOR.

Hora.	Baròmetro	Pluja	Vents. Direcció	Vents. Força	Evaporació	Atmòsfera	Nubols.	Ter. sec.	T. màx.	T. mín.	T. humit.	Estat Hig.	Sol.	Lluna.
8 d.	754 m 7	0. m	N.	Moderat.	1'8. m	Nubolada.	Nimbus.	19.9°	23.9°	18.9°	15.9°	37.9°	Surt. 4'27	Surt. 8'54
2 t.	753 m 2	0. m	N.	Algo fort.	1'0. m	Nubolada.	Cir-cum.	21.8°	à las	a las	17.7°	64.0°	Se pon. 7'80	Se pon. 7'4
10 n.	753 m 9	0. m	SO.	Fluix.	1'4. m	Serena.	Cir-cum.	20.3°	2'50 t.	4'10 d.	16.0°	61.5°		

METEOROLOGIA. — Actinòmetre. — Poden servir per medir las radiacions solars, lo aganòmetro y fotòmetro d'Arago y l'actinòmetro termo-elèctrich.

SANT DEL DIA.

QUARANTA HORAS.

S. Norberto y sas. Càndida y Paulina mrs.

Iglesia de Nostre Senyora de la Ajuda.

CORT DE MARÍA.

Se visita á Nostre Senyora la divina Pastora, en

S. Just.

S. JUST.

bre artista M. Georges Marius Vidal y

Mlle. Vidal.

PROFESSÓ. — La anunciada professó del

dia d' avuy sortirà aquest demà de la

Catedral y al revés de lo que mols se fi-

guraban farà un curs molt petit que es lo

seguint: plassa de la Catedral, carrers de

Santa Llúcia y del Bisbe, plassa Nova,

carrer dels Boters, plassa y carrer de la

Cucurulla y plassa y carrer de Santa

Agna. I eq. solament ne besal aq. dia

Lo senyor Bisbe convida á tots los que

hi vulgan anar, fins á las donas, y déma-

na que jls vehins pòsin domassos als bal-

cons.

Lo rector de Santa Agna per sa part,

també ha dirigit una esxitació als seus

parroquians. Tindrem donchs una profes-

só mes llarga qu' un combregar general.

CORPUS CHRISTI. — L' Ajuntament no

s' entén de feyna ab motiu d' acostarse lo

dia de Corpus. Mentre per un cantó dona

pressa al sastre, á la modista, al sabaté,

y fins al perruqué perquè enllesteixi al

Hereu y la Pubilla, per altre part està

ja passant esquelas y més esquelas, oficis

y més oficis á las corporacions hagudas y

per haver, per què preparin las atxas los

ciris y los blandons y's disposin á anar á

la professó.

OPOSICIONS. — Com estava anunciat en

un dels nostres passats números, ahir

varen comensar en la Escola de Bellas-

Arts, los exercisis d' escultura de la pen-

sio Fortuny essent vuit los opositors.

SERVEYS PRESTATS PER LA GUARDIA

MUNICIPAL. — Durant lo passat mes de

Maig, la guardia municipal ha prestat los

seguints serveys: Detencions: per secues-

lo parell. — Serveys de taula complers, axís com per Fonda, Cafès, Restaurants y Vapors. — Especialitat en Rellotjes suïssos, garantissats per 5 anys, y desde 2 duros en amunt. — Ultimes novetats en bisuteria francesa, com collars, cadenes, braçalets, medalles, etc. — Aqueixa casa es la millor surtida y mes barata d' Espanya, en tots cuants articles ven.

Cochs. — Lo millor específich per destruirlos rapidament es lo Lombriçido-Formiguera, premiat en varias Exposicions nacionals y estrangeras. Es sumament agradable, fa tenir gana, regenera y fortaleix á las criatures. — Deposit Central, Dr. Formiguera, Fernando VII, núm. 7. — Barcelona.

NOTICIAS DE BARCELONA.

CIRCO ECUESTRE BARCELONES. — Plassa de Catalunya. — Directors: Chiesi y Alegría. — Avuy divendres. — A dos quarts de 9. — Funció extraordinaria y dvbut dels artistas Mr. Georges Marius Vidal y Mlle. Matilde Vidal ab arreglo als programes que's repartirán en lo Circo. — Entrada 3 rs.

Lostau, sombrerer. — PASSATJE DE BACARDI, 7. — Gran assortit de sombreros y gorras per la pròxima estació. — Preus mòdichs de veritat.

Nota. — Los géneros no son del no nat Garnier de París ni tampoch del ilusori Ortoff de Lòndres.

Los encarrechs se fan ab lo més esquisit bon gust y promptitud.

Bazar Parisien. — 35, Rambla del Mitj, 35, entre la Fonda de las Cuatre Nacions y Pasaje Bacardi. — Gran surtit de cuberts de metall blanc pur, garantit forts legants y de diverses formes, desde dos rals

DEBUT EN LO CIRCO ECUESTRE. — Com podrán veurer los lectors en la secció d' espectacles, aquesta nit debutan en lo Circo de la Plassa de Catalunya lo céle-

tros, 1; per ferits, 7; per robo ó furt, 23; per indocumentats é indomiciliats, 21; per abusos deshonestos, 3; per expedició de moneda falsa, 2. Auxilis: ferits en baralles, 72; ferits en lo treball, 49; acompañats á sos domicilis, 7 y á casa de metjes, 5.

SOCIETAT DE DEPENDENTS DEL COMERS. — Segons veurán nostres lectors en la secció d' anuncis oficials, la Junta organizadora d' aquesta societat indica als individuos de sa classe, los punts ahont poden anar á inscriurers com á sócis.

RELLEVO. — Avans d'ahir va arribar á aquesta capital lo primer batalló del regiment de Filipinas, y avuy deu arribar lo segon, que guarniran la plassa de Tortosa y alguns destacaments de la província de Tarragona. Será rellevat per lo regiment de Guadalajara.

NOU SENMANARI CATALÀ. — La vigilia de Corpus surrirá á Vilanova y Geltrú, un nou senmanari català redactat per los senyors Coroleu, Creus, Verdú, Campamá y altres quals noms sentim no recordar.

Lo nou periódich se titulará *Lo carril de Vilanova*, y anirá ilustrat ab grabats de conegüts dibuixants.

OPERA EN «NOVEDADES». — Molt lluny d' haber fracassat lo projecte de donar un número de répresentacions d' ópera francesa en lo teatre de *Novedades*, se ns asegura que ja s' han pagat sous y que 'ls coros han comensat los ensaigs. Donchs no tenen fonament las veus que habian corregut.

DIPUTATS CAP Á LAS CORTS. — En lo primer tren de Saragossa sortiren ahir, en direcció á Madrid, los diputats á Corts don Manel Durán y Bas y don Mariano Maspons.

MOZART Y SALIERI. — S' está arreglant á la escena espanyola lo poema dramatich de Pouckine, *Mozart y Salieri*, lo cual será posat en música pe l mestre Goula.

RAMAL. — S' ha concedit á la Companyia de magatsems generals de depòsits, permís per construir un ramal que vagi desde 'ls tinglados á empalmar ab lo tramvia que aquella societat té en la Plassa dels Pescadors y que ya als seus depòsits.

SISTEMA INODORO. — Ahir á la tarde nos trobarem al carrer del Carme detinguts per un embolic de carros, al fi dels quals hi havia una caixa de estracció de *letrina*. Los transeunts tots varem trencar de carrer porque aquella ditxosa caixa, del sistema *inodoro*, despedia un fetor insoportable; pero al veurer al pobre municipal de punt en aquell siti ab las mans al nas y la boca tapada, sofrint lo que deu sab y estranyantnos que no fugis com nosaltres, nos recordarem de que aquestu infelissos sers, convertits per gracia del Ajuntament en *mi-vegetaux mi-animaux*, no s' poden traslladar del punt ahont los plantan y sols son sers semovents cuant son llibres de servey; lo que si be es una ventatja pels lladres y gent ruhi, es una verdadera desgracia per aquets pobres adornos del Ajuntament. De tots modos nosaltres in-

comodats per las exalacions hedoreras de la caixa inodora y afflits á la vista del zoòfit municipal no puguerem menos de preguntarnos. ¿Qui sab si lo nostre Ajuntament s' ha fet Darwinista y s' propone originar per medi de la selecció municipal una nova especie de servidors públics que perteneixin alternativament als dos reines y en los ratos que sigan vegetals se alimentin com aquestos dels productes de fermentacions pútridas, no del líquit sino dels gasseosos, y cuan obrin com á animals, parlant sempre lo llengüatge de la historia natural, serveixin als regidors de criats, de didots, de ordenansas y de electors. Si fos aixís, be podriam darnos la enhorabona de tenir un Ajuntament que tan se desvetlla per aumentar lo número de las especies animals.

CASAS DE SOCORRO. — En lo districte primer ha sigut ausiliat un noy que tenia algunas feridas en tres dits de la mà, occasionadas per la descàrrega de carbó en lo moll de San Beltran; y en lo tercer districte ho han sigut quatre personas per algunas contusions y feridas, no sent grave cap de aquestas.

LO «DILUVIO», DENUNCIAT. — Tenim lo sentiment de fer públich que 'l nostre estimat colega *«El Diluvio»* ha sigut denunciat devant del tribunal d' imprenta per dos suellos publicats en la crónica local dels números corresponents al 30 de Maig últim y 1 del present. Ho sentim de veras, puig son moltes simpatias las que tenim pe l periódich liberal, y li desitjem que surti bé del contratemps.

ROBO FRUSTAT. — Avans d'ahir á las deu de la nit, los lladres entraren en un tercer pis de la Rambla del Centro, ahont té las habitacions l' amo del Restaurant Martin, emportànsen tot quant volgueren, sense que se'n adonés ningú. Foren inútils, com de costum, las gestions que s' varen fer per trobar los lladres.

VETLLADA LITERARIA. — Segons poden veure nostres lectors anunciat en la secció oficial, l' *«Associació Catalanista de excursions científicas»*, celebrá aquesta nit una vetllada literaria, en conmemoració de la batalla del Bruch.

MALA NOTICIA. — Los representants de las fabricas de Tarrasa se manifestan molt descontents del resultat de las seves commissions. Ho sentim per l' industria catalana.

TRAMPA. — Un carro de banys que passaba ahir pe l passeig de Gracia, fou detingut per los guardas de consums, los quals, al registrarlo, varen descubrir que son dipòsit d' aigua ho era de gènero de pago. Mentre hi hagi consums se descubrirán aquestas y altres inmoraltats: lo mal no es de la branca, sino de la soca.

LÍNEA DE LLEIDA Á REUS Y TARRAGONA. — Desde l' dia 8 del actual regirá un nou servey de trens en la línia de Lleida á Reus y Tarragona. Los viatjers que surten de Barcelona en lo tren exprés de las 4:15 del demà, arribarán á Reus á las 7:50, y á la Espluga á las 9:24. De modo que 'ls que vulgan visitar lo històrich monastir de Poblet, tindrán set ho-

ras de temps, poguent regressar ab lo tren que sortirá d' Esplugas á las 4:18 de la tarde, arribant á las 6:10 á Tarragona, y á las 9:25 á Barcelona.

DESCOMpte. — La Direcció d' impostos ha resolt cobrar lo descompte estableert sobre 'ls sous dels empleats dels ajuntaments, encara que aquets no hagin cobrat. La direcció no s' entent de brochs y fá com aquell senyor á qui li debian diners, que quan li deyan: «ja ho trobarem», solia contestar: «trobemho ara».

FURT. — Dos donas intentaren ahir apoderarse de varios mocadors en una botiga del carrer del Call, pero sols conseguiren esser detingudas y conduhidias á l' arcaldia.

MOSSEGADA. — Ahir un carreter sigué mossegat en una mà per la caballería que guiaba, habent de ser auxiliat pe l' metje de l' arcaldia.

MES SOBRE 'L DIPOSIT COMERCIAL. — Hem sapigut que la causa de haber deixat los magatsems què 'l govern tenia al plà de Palacio, ha sigut què 'l propietari d'ells, senyor Deas, ne demanaba 36.000 pesetas de lloger; cantitat que considera, l' administració, exagerada, y habent fet proposicions mes ventatjosas la companyia de magatsems generals las acceptà y ha trasladat allí las corresponents oficinas. No pot darse per content lo comers que hi trafiqueja, puig la distancia es molt mes llarga desde 'ls centros mercantils allí, que ahont era avans y causará no pocas molestias y destorbs, pero l' erari haurá fet alguns rals d' economia.

SECCIÓ DE FONDO.

LO JURAMENT POLÍTICH.

Lo senyor Martos ha plantejat en lo congrés la cuestió del jurament polítich, cuestió que ve á tenir tanta importància com cuan la va provocar lo senyor Sagasta, essent ministre, l' any 1869, en època en que la coalició monàrquica democràtica encara no estava quebrantada ni disolta y en què, per lo tant, l' orador qu'are aixeca la veu en lo parlament tenia influència política y era ministerial decidit.

Recordem que al exigir l' actual jefe dels constitucionals lo jurament polítich als ajuntaments y diputacions provincials y á la forsa ciutadana, sols una fracció democràtica de Barcelona, la federalista intransigent, y 'ls democràtics casi tots de Teruel, foren partidaris de no accedir á las pretensions del ministre separantse fins del parer de la minoria republicana que va publicar un manifest aconsellant á sos correligionaris que 's dobleguessen.

Los que may s' han deixat guiar per la veu, sempre equivocada, de la gent de Madrid, seguiren en sa actitud resolta de no jurar, y la nostra ciutat recorda encara lo *no juro!* de alguns diputats provincials y de tot un Ajuntament que foren elegits en 1869 y 1870.

La entresa d' uns pochis va ser ben

prompte la regla normal de tot un partit, y mes endavant lo jurament polítich s'abolí: com diu molt bé lo senyor Martos, encara que tal vegada equivocantse de fetxa ó de lloc, en altres temps no's preguntaba als vensuts come pensaban ni se's feya jurar alló que no era lo seu modo de pensar.

Tornem are á tenir sobre l' tapet la mateixa cuestió: ¿Jurará la minoria democràtica? Per are sols coneixem, per poder contestar, las declaracions poch espícitas, ambíguas, del senyor Martos, à qui pertany lo privilegi d' haber iniciat la cuestió, y las dels senyors Castellar, Labra y Becerra. Tots han dit lo que 'ls ha semblat contra l'jurament, tots han argumentat ab mes ó menys acert; mes sols algú ha precisat categòricament sa conducta futura cuan siga hora de posar la mà sobre l' Evangelí y devant d' un sant Christo.

Fugint de la política palpitant, massa cudent perque 'ns atrevim á terciari en lo cas concret qu' are s' ventila, y concretantnos á un terreno especulatiu, es innegable que l'jurament, per los que l' instituiren y l' sostenen, com se sol dir, á capa y espasa, es alguna cosa mes que una fórmula; perque si fórmula sigueu y no altra cosa, la reacció no hauria posat á prova un dia la virilitat y la energia de l' Abdon Terradas, ni s' esposaria á la conmoció que sol produhir en tota Espanya lo ino juro! d' un home enter y escrupulos fins al punt de no volerse, ni per fórmula, posar en contradicció ab sa conciencia.

Perells partidaris del jurament, donchs, es aquest una promesa formal, un compromís solemne, la paraula d' honor empenyada. L' home que ab totas las formalitats de rito pronuncia lo ino juro! s' ha compromés á cumplir alló que ha jurat, y aquell que falti al jurament, comet la mes gran de las inmoraltats. Convanguém en que la teoria té un fondo de bon sentit y en que si fos entesa aixís per tot hom, ni l' país cambiaria tan fácilment de códichs fundamentals ni 'ls homens farian tantas evolucions politicas, evolucions que nosaltres ne direm apostassias per no dirne traicions.

No sent lo jurament, en teoria, una simple fórmula; perque ha de serlo en la práctica? No 'ns ha ensenyat la lògica, estudi prou difícil en lo nostre pais, á deduir semblants consecuencias de tals premissas. De manera que qui presta jurament, una de dos, ó jura ab reservas mentals, lo cual es una inmoralitat que no té nom, ó jura de bona fé, ab lo proposit de atemperar sos actes á sa promesa pública y solemnemente manifestada. En aquest cas, ¿quin dicteri mereixerá lo qui juri defensar y fer defensar alló que no sent ni vol ni dessitja? La paraula «inmoralitat» es tal vegada massa dolsa, si es que al jurar se porta ja la intenció de liberada de no cumplir lo jurament, y si aquest propòsit no 's porta, allavoras nos semblan massa dolsas las paraulas «inconsecuencia» y «apostassia.»

Si lo nostre criteri, eminentment avan-

sat, dominés en las esferas oficiales, no hi hauria jurament polítich. Creuriam en primer lloc, com lo senyor Martos y 'l senyor Castellar, qu' es atentatori á la dignitat y á la conciencia del Home, sobre tot en un pais en que, despues de molts treballs, se guarda encara que no siga mes que un borall de consideració á la llibertat religiosa. Creuriam que per res necessitabam la promesa formal de defensar uns principis donats als que per sos antecedents y per sos compromisos d' actualitat venen obligats á defensarlos. No voldriam lo concurs dels que no pensessin com nosaltres fentlos passar per las forcas caudinas, exigintlos una baixesa ó fentlos renunciar á sa historia y á sa significació políticas. Creuriam, en una paraula, que 'ls fonaments de una situació determinada, no 's troban, en un pais tant corcat com lo nostre, en los juraments que 's prestan avuy per rompre 'ls l' endemá, sino en la bondat de las lleys y en l' esperit de progrés y llibertat que per tot arreu se sentís.

Y es clar que pensant d' aquesta manera, si algun dia 'ns preguntaban, fos ahont fos, si jurem fidelitat á algun principi, contestaríam si ó no segons lo que 'ns dictés la nostra conciencia, segurs de que may se 'ns podria donar lo dictat de perjurs ni l' de inconsuetos y en la persuasió de contribuir á abolir aquesta promesa formal, segons los uns; aquesta senzilla fórmula, segons los altres.

A. F. C.

L'HOSPITAL CIVIL Y LA NOVA FACULTAT DE MEDICINA.

Per fí y després d' un detingut estudi lo claustre de la Facultat de Medicina ha aprobat lo projecte formulat per la Comissió encarregada de exposar al Gobern la necessitat de edificar en Barcelona una nova Facultat de Medicina y un hospital clínich anexe á dita Facultat.

Ja es hora de que Barcelona sia socorreguda en la gran necessitat d' assistencia publica per los malalts, y que al mateix temps sia degudament atesa la necessitat de dotar á nostre per tants títols famosa Facultat de las condicions y medios materials de que necessita per donar una ensenyansa digna de son nom.

Si com es de esperar la Superioritat atent las insinuants reclamacions del digne claustre de Medicina, mogut al impuls de son Gefe lo Sr. Rector de l' Universitat, tindrém fundada esperansa de que á no tardar molt cesse per la capital del Principat una de las més vergonyosas anomalías dintre de la moderna civilización.

L' hospital de Santa Creu, que ofereix un cert número de malalts per la ensenyansa clínica, té defectes d' construcció y d' organisació administrativa qu' en l' estat actual lo fan de tot punt insuficient per lo noble objecte de proporcionar una ensenyansa exemplar als numerosíssims alumnes qu' están matriculats á la Facultat de Medicina. No hi ha mes que mirar

las pobres condicions de las enfermerías destinadas á la clínica, ab gravíssims defectes de ventilació, sempre imperfecte y nociva y 'ls reduits espays que separan uns de altres llits, espay ahont deuen situarse per observar los malalts moltíssims mes deixables dels que hi poden estar drets, per comprender que no es possible que per mes que fassin los professors, pugui ensinestrar en lo difícil art del diagnóstich á sos alumnes. Queixas amargas y fundadas queixas se produueixen per eix motiu per los estudiantes de Medicina que pagant com pagan crescudas matrículas, drets académichs y d' exámens troben defraudadas sas llegítimas y nobles aspiracions d' aprofitar lo temps de la carrera fent una práctica il-lustrada al costat d' un mestre que en va s' esforça per comunicar los fruits d' una llarga experiençia.

Per altra part ¿no es vergonyós que una representació genuina de l' Estat, com es la Facultat de Medicina, hagia d' viure somesa al criteri especialíssim, no científich, d' un Patronat que té institucions propias y desligadas de tot vincle oficial? Cuantas y cuántas voltas las prescripcions dels catredàtics de clínica en l' hospital de Santa Creu deixan de ser cumpliertas per no estar del tot conformes ab lo reglament de la casa? ¿Ahont se troben en l' hospital de Santa Creu los banys de vapors, los xorros calents ó frets, los aparatos de inhalació y pulverisació, los de aire comprimit y mil altres recursos de la terapéutica moderna, de quals efectes en los malalts deurian jutjar per propia experiençia los alumnes de la Facultat de Medicina?

Per efecte de las prescripcions reglamentarias de l' Hospital de Santa Creu, succeheix que l' ensenyansa de l' Anatomia en la facultat de Medicina, es á mes no poder, incomplerta. Cert que un bon número de cadávers procedents de l' Hospital podrian utilisarse per l' ensenyansa en la sala de Dissecció, mes com aquí, com en totas parts se fa sentir lo privilegi del dinér, deixen de passar per la sala de Dissecció los cadávers de tots aquells que tenian quatre pessetas per comprarloshi una caixa ó alguns mes quartets, per ferloshi un funeral. Pochs son, per lo tant los cadávers que s' utilisan per l' ensenyansa de la Anatomia práctica y moltas las necessitats d' aquest element per l' instrucció dels joves que aspiran á títol de metjes y cirurgians.

De lo dit resulta que l' immensa majoria de los deixebles de l' Escola de Medicina de Barcelona acaban la carrera sens haber fet exercicis práctichs de dissecció y d' operacions, tan necessari per coneixer l' organisme humà, y sobre tot per sortir un Cirurgia operador.

¿Succehiria aixó si hi hagués un Hospital clínich?

No, perqué prompte despareixerian las preocupacions d' origen teocrátic y 's compendria que l' que en vida reb los auxilis de la societat asistintlo en lo desvalument no pert res oferint las despullas de la sua persona á la ciencia, en benefici

dels seus germans supervivents y que valmes que las carns qu' hán de rosegar los cuchs dintre pochs dias, sia i encara útils a l' humanitat, per ensenyar als que aspiran a exercir la noble professió que té per objecte coneixer l' organisme per descubrir los admirables secrets á fi de preservarnos de las malalties, restituirnos la salut y allargarnos la vida.

Considerant are las condicions del edifici actualment destinat á l' ensenyansa de la Medicina, bé pot qualsevol assegurar que no n' hi ha de mes insuficient en cap part del mon. Allí no hi ha ni museos, ni gabinet, ni laboratoris, ni verdaderas sales de dissecció.

Per anyadidura las aulas son tan insuficients, tan petitas en relació al número d' alumnes que tenen dret y deber reglamentari d' existirhi, que exceptuant l' Anfiteatre, que encara que hasta cert punt bonich, careix de condicions abonadas per lo seu objecte, no hi ha una càtedra que pugui contenir ni la tercera part dels matriculats. D' aquí que sent pe l' cap baix uns 200 los alumnos que forman los cursos de nostra facultat de Medicina mes de 120 de cada assignatura s' veuen privats de oir las llissons del seu mestre.

Basta lo dit per comprender fins a quin punt es indispensable procedir sens perdre temps a edificar un Hospital clínic y una nova Facultat de Medicina y l' imperiós deber que tant lo Gobern superior com la Diputació provincial y l' Ajuntament de Barcelona tenen de dedicar totes las seves forses á un objecte en que tant s' interessan l' humanitat y la civilissació.

Lo digne Claustre de Medicina exposant las necessitats que experimenta y manifestant lo modo de remediarlas, ha obrat com no s' podia esperar menos de la sua ilustració, per lo qual lo felicitem sincerament així com també al Sr. Rector de l' Universitat á qui s' deu l' iniciativa.

Indignat lo nostre colega de Madrid «La Unión», dirigit per lo nostre amich Don A. Sanchez Perez, ab motiu d' un atach sense solta ni volta que l' periódich moderat «La Epoca» dirigi al ilustre pensador y home públich Don Francisco Pi Margall, exclama en sa defensa:

«No ns sorprenen eixos exabruptos de «La Epoca», tractantse del senyor Pi y Margall. «La Epoca» es l' eco mes fidel de las pobres ideas, de la moral acomodaticia, de la religió grosserament escéptica y utilitaria y del egoisme refinat dels conservadors actuals. ¿Perque no ha d' ensanyarse, enconada y fera, ab lo senyor Pi y Margall? ¿Com no ha de calificar d' egoista inhumà y cruel al home que fou ministre durant set mesos y torná á sa casa tant pobre com n' havia sortit? ¿Si jamay ha apadrinat negociants, ni venut per res sa conciencia? ¿Si es un home públich que no té la política per ofici, sino com un deber sagrat per los demés homens?

«A bon segur que si l' senyor Pi y

Margall tingués per sistema de governar esquilmar al contribuyent, conculcar las lleys, enaltir y santificar la forsa y ofegar los sentiments mes purs y expontaneos de la humanitat, y al mateix temps fos un plebeyo que de la nit al mati hagués passat desde un quart pis á un hotel, y cambiat uns mobles modestissims pe l' tren luxos que altres ostentan, á bon segur que allavoras lo nostre amich hauria obtingut, en lloc de insults, paraulas cumplimentosas y en lloc d' acusacions, entusiastas aplausos.»

CORRESPONDÈNCIA

del DIARI CATALÀ.

Madrit y Juny 1879.

Estimat amich: deya ahir l' senyor Martos, al iniciar la cuestió prévia del Reglament interior de las Corts, y rectificant al minister de la Gobernació, senyor Silvela, que las gefaturas ó preeminencias no s' conquistaban com en lo Hipódromo del Conde de Toreno, per velocitat. ¡Que l' diguera alí porta estandart de la fracció radical que l' s' fets que dos horas mes tard se succehirian en lo propi Congrés habian de ser, en aquest punt, una contradicció palmaria de las suas manifestacions! Y sinó que ho declarin los husars d' Antequera; son general se sonreya mentrés ells afilaban los sabres y preparaban las espuelas resultant del contrast aquella fisonomía especial que n' la tarde d' ahir tenia l' Congrés, fisonomía que feya mes llastimosa la del ministeri y singularment la del minister de la Gobernació, que s' defensaba sols de las bruscas embestidas dels senyors que tenia al devant mentrés los seus amichs, anem al dir, del centro dret y de la dreta s' disposaban á empender ab la velocitat del llam, sá vertiginosa carrera! Oh poder de la unió lliberal conservadora, y quants y quants secrets no guardabas!

No bé acabá l' fogueix de la tarde de ahir las opinions que indistintament s' emitian desde las tribunas al saló de Conferencias y Corredors del Congrés, eran las de que hi havia poch ministeri per tanta y tan valiosa oposició. A quellas opinions s' agravaren encara mes tres ó quatre horas mes tard; a una convenian tots en que l' ministeri no ja era poch per las oposicions, si que pel seus propis amichs, que ahir á la tarde, y com principi de festa ó temporada, tingueren l' extravagant capricho de darli una corrida ab pel, arrastrant ab son emruje sens dupte per que fos mes sonada l' autoritat del senyor Cánovas, la alta autoritat del gefe honorari del gabinet, que s'cumbí, juntament ab lo qui ho es efectiu, D. Arseni Martinez Campos. ¡Quin espectacle tant elocuent no donaren los conservadors en la tarde d' ahir! ¡Y que d' impresions y efectes encontrats no produhi lo resultat de la primera batalla qu' entre sí libraren pera fer fermas cuantas apreciacions he fet en cartas anteriors sobre la suposta homogeneitat de pensament dels seus gefes y grups!

Pero, ja vaig dirvos lo suficient en la d' ahir pera poder deduir, sino tot, part de aquet mateix resultat. Ab la sang de las víctimas, las pasions s' anardeixan, l' amor propi s' interesa en grau sum, los vensuts demandan venjansa y la situació, per tant, s' fa tant tirant entre l' s de dalt y los de baix, que sols un cas imprevist, una necesitat suprema pot fer compatibles, siquiera no sia

mes qu' en apariencia, odis poch menos qu' irreconciliables. Y per aixó afagi també, tenint en conta los molt profunds que existeixen entre Romero y Silvela, que era difícil abdicaren l' un ó l' altre, motiu pel qual m' inclinaba á creurer que tots los pasos que es donessen y totas las negociacions que se intentesen serian perfectament inútils entant no recorresen l' plano inclinat en que respectivament s' habian colocat.

Aixís ha succehit, en efecte, pero ab una particularitat notable: ab la particularitat de que l' ocorregut ha sorpres, no ja las previsions mevas, si que las de tots, inclus las dels mateixos que daban joch. Ni Cánovas, anatematisant ab veu alta y cara á cara la rebeldia, ni el ministeri, arrastrantse y collocantse als peus dels caballs per conducte del duc de Tetuan, el mes indicat tal vegada pel seu caràcter y altres circumstancies que no son del cas, per traurer lo millor partit, pugueren llibrarse de la batalla que entre sombras ó á las suas espallasses s' preparaba. Romero Robledo que, á lo qu' es veu, molt mostrá que val y pot tant ó mes que el primer que l' de la Cuadrilla, comunicá las últimas Ordres á sa gent, y los husars, units y compactes com un sol home, cargaren ab tant ímpetu y denuedo que de seguida s' cubriren de gloria ab los llaures de la victoria. ¡Asombro y estupefacció general! Contra l' gobern y contra tot lo mont febia sortir triunfants, per constituir la Comisió d' actas, als individuos que tenia interès en que ho fosen, y no sols aixó, si que surtian victoriosos de las urnas per bastants mes vots que tots los restants.

Per manera que al qui no vol caldo, tassa y mitja. Ni Cánovas ni l' Gobern podian tolerar las escentricitats de Romero per revestir tots los síntomas d' una descomposició prematura, avuy, vulguian no vulguian, tindrán que pasá, medianc conveni, entre l' s romeristas y l' s constitucionals que han sigut elegits, y que serán majoria dintre dels quince, per la presidencia y la secretaria de la Comisió d' actas que reciprocament s' adjudican aquestas dos fraccions. ¡Volen major descalabro per un gobern y per l' que pasa per gese d' un partit!

Pero l' s resultats tenen mes trascendència si s' examinan baix lo punt de vista politich. Derrotat lo gobern y derrotats ab ell, los senyors Cánovas y Ayala que, desd' la reunio de la majoria, formaban, ostensiblement al menos, causa comú, per una fracció de la mateixa majoria que ahir exhibí 116 vots, amén dels 20 que, segons dihuem, guarda son gefe de reserva, es indubitable que Martinez Campos y Silvela quedaren vensnts y a disposició de Romero Robledo, qual protectorat, que no podem sustituir ab lo de Cánovas, totalment eclipsat en la tarde d' ahir, es indispensable á la seva existencia. ¡Podrà sufrirla l' Ministeri? Podrá sufrirla, sobre tot, lo senyor Gauyous endiosat y carregat d' orgull?

Aquet es el quid de la dificultat que difficult lograrán, no ja borrar, pero ni siquiera atenuar las conferencias que d' ahir á la nit d' avuy s' estan celebrant. Romero Robledo s' ha crescut tant qu' en lo saló de conferencias los diputats se feyan a questa tarde llenguas de l' energia ab que ha contestat a Cánovas y Martinez Campos. Y s' compreh: ¡Cóm no ha de parlar clar y fort aquell que, ab sons husars s' ha constituit ab àrbitre, no sols del gobern, sino de las resolucions de la majoria?

Son, per consegüent, ilògichs los comentaris que es fan y l' s rumors que corren: no hi podrà haber crisi, pero es indubitable que lo que ha succehit ahir ha sembrat la confu-

sió y lo desordre en lo govern y en la majoria, lo qual pot ser preludi de qualsevol catàstrofe. ¿Se disoldrán las Corts? No ho sé: pero la noticia cundeix y s'fa camí.

En la sessió d' avui han quedat sobre la taula los dictámens de la Comissió de Actas.

En lo saló de Conferències, molta eferves-
cència.—F.

Paris 3 Juny de 1879.

M. Tirard, nostre ministre de comers, asisteix a n' als concursos regionals que s'verifiquen a las principals ciutats de França ab tota la assiduitat que li permeten las seves ocupacions. Ha anat a Lille, ahont ha sigut rebut, del modo que mereix un ministre que tant se desvetlla per lo progrés de nostra indústria y la millora de nostra agricultura. L'alcalde, M. Dutillet, al dirigirli la paraula, li demana la creació a Lille d' una escola d' arts y oficis, demanda que fou molt del seu gust y per lo tant fou promesa per M. Tirard. Després de haber recorregut algunes poblacions pròximas a Lille, ha tornat a n' aquesta ciutat, ahont habent visitat la exposició del concurs, se dirigi al gran teatro per presidir las recompensas distribuidas a n' als qui mes s' han distingit en dita exposició, pronunciant al acabament un discurs que s' distingeix principalment per sa franquessa, cosas a que molts païssos no estan acostumats. Digué que ell amant de totes las llibertats, ho era també de la llibertat comercial, que tenia mes confiança en la facilitat dels cambis que en las restriccions de las aduanas. Y al parlar de la agricultura diugué que no era ab las aduanas ni ab los drets, com se protegia, sino per medi de la ensenyansa agrícola, per la propagació dels nous mètodes de cultiu y per altres medis, molt diferents de lo que proposan los que s' diuen protecciónistas. Tots los periódichs alabán un llenguatge tan clar y tan franch en mitj d' una reunio enemiga dels tractats commercials.

Ja sabrà que d' algun temps a n' aquesta part se tracta de construir un ferro-carril que atravesi lo desert de Sahara, respecte a qual punt M. Duponchel, enginyer de ponts y calsadas presentá una memoria molt lluminosa, manifestant qu' era molt possible, al mateix temps que molt útil la construcció d' aqueix ferro-carril. Doncs bé, lo ministre de treballs públichs ha nombrat una comissió pera que examini aquesta memoria y dongui son dictamen sobre la mateixa.

Lo príncep de Bulgaria Alejandro ha fet una visita al president de la República, M. Grévy y al president del consell de ministres, M. Waddington, habent sigut convidat a un dinar que en son honor se li donará avui en lo ministeri de negocis estrangers. Com se proposa visitar també a Londres, creyém que sortirà demà de Paris en direcció a la capital de Inglaterra. També ha sigut M. Grévy visitat per lo príncep de Gales que s' trova de pas a n' aquesta ciutat en companyia de la seva esposa y la seva filla la princesa Victoria.

La cuestió de l' Academia ha pres un color que comensa a fer enamorar a tothom de la virilitat y energia dels seus individus. M. Ollivier li ha dirigit una carta orgullosa e insultant, creyentse que encara se troava de president de ministres y que per lo tant los hi enraona en nom del seu amo. Y la Academia humil y arrepentida ha demanat perdó a n' al qui ab la seva intransigència, procasitat y desenfado la està desacreditant. S' ha proposat donarli una llissó y l' Academia ab molta docilitat ha cregut honrarse

acceptantla. «Es precís que donen a la Comissió nocions mes exactas del seu deber,» los hi ha dit y veus aquí un home que sens cap mérit lliterari ni científich tracta de donar una bofetada a homens que son verdaderas llumbreras en la literatura. Premi merescut per sa debilitat.

Monzon, 3 de Juny de 1879.

Senyor Directe: D' ensa que apareix lo «Diari Català» mos desitjos eran tots los dias escriure una carteta per demostrar quan no altra cosa, mas simpatías per la publicació, mes per aquesta ciutat no passa res de nou ni digna de que s' en fassi esment. Per formarse una lleugera idea de lo que es la població, bastarà enunciar que després de vuit anys d' esser enllaçada ab lo resto d' Espanya per la via de Saragossa a Barcelona no té encara estació teleigráfica ni un bosqüí de carretera que del ferro-carril vaig al poble ni de aqueix a cap altre lloc: no existeix cap mena d' industria a pesar de posseir un caudal d' aigas que representan una forsa motris molt gran. Fà alguns anys una riada s' emportà lo pont penjat del Cinca y tal volta per impedir que nova avinguda se l' endugués altre cop no se ha refet encara. Tret lo ferro-carril mos trobem se pot dir incomunicats ab lo resto del mon.

Lo país es fèrti, productiu y está ben regat, y la miseria apreta de débò.

En lo que va de mes, hem tingut variis aconteixements locals; la celebració de una festa rescalfada, se pot dir, tota vegada que havia anat tant a menos y que s' animà aquest any una mica fent una professió bastant lluïda figuranthi lo protagonista, S. Gregori, pintat de mangre, trejinat per quatre pagesos ab roquets; un' altra professió, la del jubileu que tinguerem fa pochs días composta per los xicots de las escolas una dotsena de devots, algun regidor y unas dugas centas donas y darrerament la fira que tots los anys hi há antes de la cullita, per comprar principalment, eynas, lligalls d' espart per las garbas, terrissa, etc.

Tinguérem també eleccions municipals, mes sense cap oposició y sense cap significació política.

La cullita se ha retrassat per lo mal temps y de molt bona que s' presenta a las darreries del hivern, s' ha canviat en mitjana.

Per ara las vinya y los oliverars no se han ressentit de aqueixos frets fora de cas.

Lo blat se paga a uns 26 rals la fanega.

Sàludant efectuosament al «Diari» se despedeix

LO CORRESPONSAL.

NOTICIAS DE CATALUNYA.

TARRAGONA, 4. — Se trova vacant la secretaria del Jutjat municipal de Musara.

— Las diligencias que s' han fet per descubrir los lladres que robaren la redacció del «Diari de Tarragona» han donat un resultat satisfactori, puig va esser rescabalat tot lo diner y alguns valors qu' habian desaparegut, seguent definguts tres subjectes.

AIGUA-MURCIA. — A consecuència de varias cuestions sense importància, li hagué lo dia 3, baralles en aquest poble, de las quals resultaren alguns ferits de gravetat.

NOTICIAS D' ESPANYA.

MADRID, 4. — De «La política.» — Dels quinze individus de la comissió d' actas, set tenen las sevas protestadas.

— Del «Imparcial.» — Ahir, a les vuit del matí, pogué ocurrir una desgracia lamentable encasa del senyor Santero. No se sab qui había posat en la escala de dita casa, un petardo de grans dimensions, que fou trobat casualment per un dels criats del referit senyor en lo moment en que la metxa anava a pendrer foch a la dinamita ab que aquell estava correigat. La bravesa del criat liurá d' una desgracia certa, no sols al senyor Santero, sino a tots los veïns de la casa.

— Entre 'ls projectes que le ministre de Gracia y justicia se proposa portar a las corts s' assegura serà un d' ells, lo de suprimir los actuaris dels jutjats de primera instància, creant plàssas de secretaris ab sou, que seràn desempenyadas per avocats.

CARTAGENA 3 Juny. — Per personas arribades fa pochs días d' Oran, se'n diu que solsament en aquella població hi ha en l' actualitat de vintidós mil a vinticinc mil emigrats espanyols, procedents en sa majoria de las províncies d' Alicant y Murcia.

VALENCIA, 4 Juny. — Los boletins de vendas de taronja en Londres anuncian que en la darrera subasta se han venut las de nostre procedencia de 20 a 28 chelins per caixa las arribadas en primera condició y de 17 a 20 las de segona.

Desgraciadament, es poca la fruta que arriba en bon estat pera que obtingue eixos preus, haventse observat aquest any en tota la taronja de procedencia espanyola menos aguant que en altres campanyas, fet que deuen estudiar los hisendats y negociants, pera combatrer las causas que lo produueixen.

En l' actualitat queda molt poch fruyt en los arbres, de manera que aviat podrà donar-se per acabada la temporada d' embarch.

La cullita del rahim se presenta aquest any d' una manera prodigiosa en tota la regió de Turís, Plá de Cuarte y Monserrat; mes los pagesos tenen por, per la gran sequedad qu' experimenta la terra, que no arribin a madurar la meitat dels rahims. Lo mateix, ha succehit ab las garrofas y succee-hirà lo mateix ab las olivas. Si no plou aviat; poden darse per perdudas totes las esperances de cullita.

En la província d' Alicant s' està treballant de ferm cercant aigues subterràneas per las necessitats de la agricultura.

NOTICIAS DEL ESTRANGER.

SAN PETERSBURG, 1 de Juny. — Lo «Diarí Oficial» publica un ukase imperial decretant un tercer empréstit pera cubrir los gastos de la guerra ab Turquia. Serà aquest, del valor nominal de 300 millions de rublos (en valors de 100 y 1000 rublos) y donara un interès de 5 per cent. La amortisiació deurà ferse en 49 anys. S' obrirà la suscripció'l dia 5 de Juny al curs de 92 1/2.

Idem. 2 Juny. — Noticias de Kieff diuen que lo 26 de Maig varen ser penjats lo prusiano Lluís Bradtner, lo gentilhome Ossynski y lo individuo coneut per lo nom d' Autonoff (de qui no s' va poguer identificar la perso-

¿AHONT ANEM Á PARAR?

Tot lo mon sab lo desarollo que cada dia adquiereix lo sens rival é higiénich PAPER DE QUITRÀ NORUECH, pera cigarrets. La gran acceptació que per part del públich té aquet paper, ha fet que 'ls especuladors lo falsifiquessen, ab ojece de desprestigiarlo. Lo públich recordarà que en maig de 1878 varem someter als Tribunals de Justicia tots los falsificadors y encubridors de dita marca y de totes las demés que fabrican los reputats fabricants Srs. Joseph Bardou y fills de Perpinyà; pero com may se cansan los falsificadors de perjudicar tant los interessos del públich com los nostres, dech prevenir als senyors fumadors que s' ha presentat una segona falsificació del famós é higiénich y sens rival PAPER DE QUITRÀ NORUECH. Y mentrestant someto á disposició dels Tribunals de Justicia al nou falsificador, adverteixo al públich que no garantiso la legitimitat dels llibrets que s' espendeixen en lo carrer Arch de San Ramon del Call, número 4, casa de Joseph Corominas.

Los llibrets legítims se venan á dos rals dotzena en elegants caiquetas al relleu, y 18 rals grossa en caiquetas tancades hermèticament. á ff de que no hi haje frau per part dels revededors.

Acabo, donchs, aquet avis recomenant a tot bon fumador que demane per totes parts lo famós é higiénich y sens rival PAPER DE QUITRÀ NORUECH y que exigeixen lo nom *Quitrà (ALQUITRÀN)* en las caixas, llibrets y paquets de 1000 fulls, puig podrian veurers sorpresos pels innumerables papers de color que imitan lo del famós PAPEL DE QUITRÀ NORUECH, que ha merescut lo dictat de NON-PLUS-ULTRA dels papers.

DEPOSITARI EXCLUSIU EN ESPANYA:

CARLOS PUIGARNAU.

12, ASSALT, 12.—BARCELONA.

BARCELONA.

FARMACIA AGUILAR.

NUTRITIU AGUILAR

Aliment per noys, vells y malalts.

Alimenta dos vegadas més que la Revalenta. Los noys poden usarlo desde la etat de sis mesos, y alimentantse millor que la lleit, favoreix la dentició, robusteix los ossos, los preserva y cura l'estrofultisme y raquitisme, la debilitat del estómach y la diarrea.

Las personas de totes etats que pateixen debilitats, desgana, malalties del estómach, digestions difícils ó disenteria, trobará alivio segur y rápid ab l'ús d'aquest nutritiu, que á més de lo molt que alimenta en si, predisposa la digestió d'altres aliments.

Rambla del Centro, 37. of de suroecina ob

JA NO 'S CUS A LA MÁ.

LAS LEGÍTIMAS MÁQUINAS

«SINGER»

fan sense esfors de qui hi trevalla, mes feyna, mes igual y mes perfecte, en molt menos temps, que qualsevol altra sistema de máquinas.

Venta á plazos de 10 rs. semanales totes las grandarias

FERNANDO VII, 38, CANTONADA AL PASATJE DEL CRÉDIT.

NEGUÉM RODONAMENT

que un ealsat execixivament barato siga bò y ben fet; el que això diga falta á la veritat, pues no estém en lo temps dels impossibles; ha de saltarhi una de las dos coses ó tal volta totes dues. Pot haberhi si á cas ealsat bò, ben fet y barato, pero no com baraturas escandalosas que son contrarias al consumidor. Lo razonable està en la

SABATERÍA del carrer del Pi, núm. 12, (devant de un carreró) titulada A LA NACIÓ.

AL LLEÓ ESPANYOL,

Rambla de Santa Mònica, 8, botiga.

Sent lo fonament del nostre negoci aquell refrà que diu:

Valen mes molts pochs que no pas pochs molts,

treyém las nostres utilitats del molt giro y no del molt benefici; així es que 'ls nostres trajes de 10 y 12 duros reuneixen millors condicions d'elegancia y solidés que 'ls de 18 y 20 d'altres establiments. Ab aquest sistema hem posat á envejable altura la nostra sastrería

AL LLEÓ ESPANYOL. Rambla de Sta Mònica, 8, botiga

CANSONS IL-LUSTRADAS

ESCRITAS Y DIBUIXADAS PER
APELES MESTRES,
Y ACOMPANYADAS ALGUNAS D' ELLAS AB MÚSICA
ORIGINAL Y AUTOGRIFIADA PER
JOSEPH RODOREDA.

Forma un tomo en octau gran, de mes de 200 páginas, il-lustrat ab quaranta vinyetas, impressió esmerada, bon paper y adornat ab una cuberta cromolitograñada.

Se recomanen per lo seu bon gust y preu mes barato que las inglesas las

GALETAS VIÑAS.

Deposít: Carrer de Avinyó, 16
Se venen en tots los estableciments.

VERMOUTH CATALÉS

Primer Vermouth elaborad en Espanya.—Único en sa clase. Premiat ab medalla de plata per lo M. Iltre Col·legi de Farmacèutics de Barcelona: ab medalla de bronze en la Exposició Marítima de 1872 y Vincula de Madrid de 1873 y ab variis medallas y distincions de merit en quantas Exposicions ha concorregut. Recomenat per lo M. Iltre. academia de Medicina y Cirurgia de Barcelona, Institut Médic y varias altres Corporacions y Academias Médico-Farmacéuticas, etc., etc.

Les persones aqueixadas de dolors de ventrell, accidents y vòmits després de 'is menjars, desgast, pisanys á l'ventrell, miganya, malalties nerviosas (histèriques) y altres moltes que resultan de malas digestions, se veurán lluirats de las seves dolencias ab l'ús moderat d'aquest utilissim Vermouth Catalés.

Nota.—Per evitar las falsificacions é imitacions que s' han fet d' aquest preciós vi, recomanem en las principals farmaciacs d'Espanya.

que s'exigeixi en cada ampolla la firma y ràbrica de son autor.

CENTRE D' ANUNCIS.

Carrer dels Escudillers, 5, 7 y 9.

Los anuncis per aquest diari, per los altres de Barcelona, Madrid y demés províncies d'Espanya, Amèrica y Estranger, se podrán portar a aquest Centre abont los senyors anunciantz hi trobarán grans ventatjas.

Escudillers, 5, 7 y 9.—Barcelona.

CASA DE DESPESAS

A CARRECH DE LA

SENYORETA POCH.

20, carrer de la Chausée d'Antin, 20 PARIS.

S' hi menja á la espanyola, á la catalana y á la francesa.—Se parla castellà.
Se parla català.

